

AKDENİZ BÖLGESİ ORMAN ÜRÜNLERİ SANAYİ ÇALIŞANLARININ İŞ GÜVENLİĞİ ALGILARININ BELİRLENMESİ

İbrahim YILDIRIM, Kadri Cemil AKYÜZ, Aytaç AYDIN, Cumhuri ALEVLİ*

KTÜ Orman Fakültesi, Orman Endüstri Müh. Bölümü, Trabzon, Türkiye

Anahtar Kelimeler

*Akdeniz bölgesi,
iş güvenliği algısı
motivasyon,
orman ürünleri sanayi*

Özet

Sanayileşmenin hızlı bir şekilde gelişmesi ve üretim araçlarının karmaşık bir şekilde çoğalarak iş yaşamına girmesi iş kazalarını büyük oranda artırmış ve iş güvenliği kavramını gündeme getirmiştir. Bu nedendir ki iş kazalarının azaltılabilmesi için işverenlerin ve çalışanların iş güvenliğine daha fazla önem vermelerini gerekli kılmaktadır. Yapılan çalışmada, imalat sanayi içerisinde, çalışan sayısı bakımından yaklaşık olarak %8'lik bir paya sahip olan orman ürünleri sanayinde çalışanların iş güvenliği algıları ölçülmeye çalışılmıştır.

Araştırma, Akdeniz bölgesi orman ürünleri sanayi alanındaki endüstri kuruluşlarının çeşitli kademelerinde çalışan 228 birey üzerinde gerçekleştirilmiş ve çalışanlar tesadüfi yöntemle araştırma kapsamına alınmıştır. Çalışmada, çalışanların iş güvenliği algı düzeylerini belirlemek amacıyla Williamson ve arkadaşları tarafından (1997) geliştirilen 27 sorudan oluşan iş güvenliği ölçeği ve demografik değişkenleri belirlemek amacıyla da 12 sorudan oluşan bir bilgi formu kullanılmıştır. Orman ürünleri sanayi alanında çalışan bireylerin iş güvenliği algılarına ilişkin elde edilen veriler demografik değişkenler bakımından bağımsız iki örnek t-testi ve basit varyans analizi ile SPSS 22.0 istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Çalışma sonucu elde edilen bilgiler ışığında çalışanların %23'ü mobilya %77'si levha sektöründe, %57,5'i 26-35 yaş arasında, %92'si erkek, %71'i evli, %43'ü lise mezunu, %69'u 1-10 yıl arası iş tecrübesine ve %71'i 1-5 yıl arası mevcut çalıştıkları işletmede ve %92'si iş güvenliği eğitimi aldıklarını belirtmişlerdir.

DETERMINATION OF WORK SAFETY PERCEPTION FOR THE EMPLOYEES OF FOREST PRODUCTS INDUSTRY IN AKDENİZ REGION

Keywords

*Akdeniz region,
work safety perception,
motivation,
forest products industry*

Abstract

Fast industrialization and taking part of plenty of complicated production equipments and materials in work life have substantially increased work accidents, and this has brought up "work safety". Therefore, employers should pay more attention on work safety due to reduce accident in work place. In this study, work safety perception of employees working in the forest products industry which has 8 % employees of all manufacturing industry is measured.

The study was conducted on 228 employees, working in different units in the industrial forest products companies in Akdeniz Region. In the study, to determine work safety perception of employees, two forms developed by Williamson et al. (1997) were used. One is a work safety measurement form with 27 questions and the other one is an information form with 12 questions for determining demographic variables. The data related with work safety perception of employees in forest products industry was analyzed with demographically independent two sample t-test and simple variant analyses by SPSS 22.0 statistic package program.

In the study 23% and 77% of employees in are employed in furniture and panel production, respectively. 57.5% of employees are between 26-35 ages and 92% of them are male. 71% of employees are married, and 43 % of them graduated from

* İlgili yazar: cumhurevli@ktu.edu.tr

high school. 69% of employees has 1 to 10 year-work experience while 71% of them has 1 to 5 years work experience in current work place. Above all, 92% of employees stated that they have been educated on work safety.

1. Giriş

Küreselleşen dünya pazarında hızla artan ve artmaya devam eden, işletmeler arası rekabetin sonucunda temel üretim faktörlerinden biri olan insan faktörünün önceki yıllara oranla daha fazla önem kazandığı gözlenmektedir. Bu yoğun rekabetle baş edebilmek için insan faktörünü merkeze alan yönetim anlayışlarının gelişmesi vesilesiyle insana ait iş güvenliği, iş sağlığı, iş doyumu gibi kavramlar önem kazanmıştır.

Genel bir tanım olarak iş güvenliği, iş yerlerinde işin yapılması sırasında fiziki çevre koşulları nedeniyle çalışanların karşılaştıkları sağlık sorunları ve mesleki tehlikelerden ortadan kaldırılması veya azaltılması konusunda işverene getirilen sorumluluklara ilişkin özellikle teknik kuralların tamamı olarak ifade edilmektedir (Demircioğlu vd., 2002).

Bir başka tanım da ise iş güvenliği, işyerlerinde çalışanların işin yapılması ile ilgili ortaya çıkan tehlikelerden bedensel ve ruhsal olarak zarar görmemesi için alınması gerekli hukuki, teknik ve tıbbi önlemleri sağlamaya yönelik sistemli çalışmalar olarak da ifade edilebilir (Selcan,1985).

Dünya'da işçi sağlığı ve iş güvenliği hakkında çalışmalarını sürdüren Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) verilerine göre, iş kazası veya meslek hastalığı sonucu her 15 saniyede 1, her gün 6300, yılda 2,3 milyondan fazla insan yaşamını kaybetmektedir. Aynı verilere göre her 15 saniyede 160 çalışan iş kazası geçirmektedir. Yılda 317 milyon iş kazası meydana gelmektedir. Kötü işçi sağlığı ve iş güvenliği uygulamaları sonucu görülen günlük sıkıntının insan maliyeti, her yıl küresel yurt içi hasılat üzerinde %4 ekonomik yüke sebep olmaktadır (Uslu,2014; ILO,2013).

Türkiye'de yaşanan iş kazaları değerlendirildiğinde; Türkiye'nin Dünya'da en çok iş kazasının yaşandığı üçüncü ülke, Avrupa'da ise birinci ülke olduğu görülmekte ve bu konuda gerçekleştirilen çalışmaların diğer ülkelere kıyasla yetersiz olduğu açığa çıkmaktadır (URL-1,2013).

Üretim ortamında yoğunlaşan insan emeği, karmaşıklaşan teknolojik yapı, artan sosyal sorunlar, maliyeti düşürme isteği, rekabet ve ekonomik problemler iş kazalarının yaşanma sıklığını artırmaktadır. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) kaynaklarına göre her yıl 1.2 milyon kadın ve erkek iş kazaları ve meslek hastalıkları dolayısıyla hayatını kaybetmektedir. Yine aynı kaynaklara göre her yıl 250 milyon insan iş kazaları, 160 milyon insan ise meslek hastalıkları sonucu ortaya çıkan zararlara maruz kalmaktadır. Türkiye de Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) istatistiklerine göre, her yedi dakikada bir iş kazası olmakta, her 10.8 saatte bir çalışan hayatını kaybetmekte ve her 5.5 saatte ise bir işçi sürekli iş

göremez şekilde sakat kalmaktadır. En yüksek iş kazası oranı ise toplam işyeri sayısının %98'ini oluşturan ve 50'den daha az işçi çalıştırılması nedeniyle iş sağlığı ve güvenliği kurulu oluşturma, işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı, işyeri hemşiresi veya sağlık memuru bulundurma gibi zorunlulukların daha esnek olduğu, küçük işletmelerde görülmektedir (Türen vd., 2014). İş kazaları konusunda ABD'de çalışmalar yürüten önemli kuruluşlardan olan "National Safety Council" ün verilerine göre iş kazalarının %18'i mekanik etkenlere, %19'u çalışanlara ve %63'ü mekanik ve çalışanların birlikte etkisiyle meydana gelmektedir. Yine aynı ülkede bu alanda çalışma yapan kamu kuruluşlarından biri olan "Department of Labor and Industry of The State of Pennsylvania" ise; iş kazalarının %3'ünün mekanik faktörlerden, %2'sinin çalışanlara bağlı faktörlerden ve %95'inin de bunların birlikte etkisinden kaynaklandığını ileri sürmektedir (Camkurt, 2013).

TÜİK 2013 "İş Kazaları ve İşe Bağlı Sağlık Problemleri" konulu araştırmasında iş kazaları, işe bağlı sağlık problemleri ve çalışma hayatında fiziksel ya da ruhsal sağlığı etkileyen elverişsiz faktörler, Türkiye bazında incelenmiştir. Araştırma sonucuna göre Türkiye genelinde son 12 ay içinde istihdam edilenlerden %2,3'ü bir iş kazası geçirmiştir. Bu oran erkeklerde %2,8 iken, kadınlarda %1,3 olarak tahmin edilmiştir. Toplam iş kazası geçirenlerin %81,6'sını erkekler oluşturmuştur. Kadınlarda iş kazası geçirme durumu yüzdesel olarak 2007 ve 2013 yılları için %1,3'tür. 2000 yılında iş kazası geçirenlerin oranı %3 iken 2013 yılında bu oran yaklaşık %0,7 gerileyerek %2,3 civarına düşmüştür (TÜİK,2013).

Sektörel olarak incelendiğinde, madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe iş kazası geçirenlerin oranı %10,4 olarak hesaplanmıştır. Tarım, ormancılık ve balıkçılık sektöründe ise bu oran %2 civarındadır (TÜİK,2013).Eğitim durumuna göre incelendiğinde lise altı eğitim görenler daha fazla iş kazasına maruz kalmaktadırlar. Yükseköğrenim görmüş kişilerde iş kazaları oranı en az seviyededir. 2007 yılında 25-34 arası yaş grubu, 2013'te ise 35-54 arası yaş grubu çalışan daha fazla iş kazası yaşamıştır. Meslek gruplarına göre bakıldığında " Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar" ve "Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar" daha fazla iş kazası yaşamışlardır (TÜİK,2013).

2. Materyal ve Metod

Akdeniz bölgesinde faaliyet gösteren orman ürünleri işletmelerinde çalışanların iş güvenliği algıları ve iş güvenliğine ait beş alt faktör (Güvenli davranış için bireysel motivasyon, olumlu güvenlik uygulamaları, risk gerekçesi, kadercilik ve iyimserlik) ele alınmıştır. Çeşitli kademelerde çalışan toplam 228 personel tesadüfi yöntemle araştırma kapsamına alınarak

anket çalışması uygulanmıştır. Anket sonuçları SPSS 22.0 istatistik paket programı ile analiz edilmiştir. Ankette 27 adet iş güvenliği ve 12 adet de demografik özelliklere ait olmak üzere toplam 39 soru bulunmaktadır. Demografik özellikler haricindeki soruların tümü beşli likert tipi ölçek yöntemiyle uygulanmıştır. Bu ölçeğin güvenilirliği Cronbach alpha (α) katsayısı ile ölçülmüştür.

Orman ürünleri sanayi alanında çalışan bireylerin, iş güvenliği algıları ve beş alt faktörüne ilişkin elde edilen veriler, demografik değişkenler bakımından farklılık arz edip etmedikleri bağımsız iki örnek t-testi ve basit varyans analizi yardımıyla analiz edilmiştir. Basit varyans analizi sonucunda grup ortalamaları arasında farklılık bulunmuşsa hangi grubun farklı olduğunu belirlemek için Post-Hoc testlerinden Duncan testi kullanılarak bu sınıflandırmalar tespit edilmiştir.

Güvenlik kültürü veya güvenlik iklimi ölçümünde niceliksel ve niteliksel olmak üzere iki farklı yöntem kullanılmaktadır. Niteliksel yöntemler çalışanların gözlemlenmesi, mülakat ve görüşmelerin yapılması ve belgelerin incelenmesini temel alırken; niceliksel yöntemler anket çalışmalarının uygulandığı ve istatistiksel analizlerin yapıldığı sayısal ölçüme dayalı çalışmalardır (Uslu,2014; Wiegmann vd., 2002). Niceliksel yöntemlerin kullanılmasına karar verilen çalışmamızda, kişisel bilgi formu ve iş güvenliği algısı anketinden oluşan çalışma formu oluşturulmuştur. Güvenlik algısı ve iklimi ile ilgili olarak literatürde farklı ölçüm yöntemlerinin kullanıldığı görülmektedir. Çalışmamızda Williamson ve arkadaşları tarafından (1997) geliştirilen 27 soruluk ölçeğin kullanılmasına karar verilmiştir (Williamson vd.,1997).

3. Bulgular ve Tartışma

Güvenilirlik analizi, daha önceden belirlenmiş bir ölçek türüne göre hazırlanmış ankete verilen yanıtların tutarlılığını ölçmektedir. Ölçek güvenilirliğini hesaplamada Cronbach alpha (α) katsayısı kullanılmıştır. 0 ile 1 arasında değer alan bu katsayı ağırlıklı standart değişim ortalamasıdır ve bir ölçekteki k sorunun varyansları toplamının genel varyansa oranlanması ile elde edilir. Bu katsayının 0,60 ile 0,80 arasında olması ölçeğin oldukça güvenilir, 0,80 ile 1 arasında olması ise yüksek derecede güvenilir olduğunu ifade etmektedir (Kalaycı, 2009). Yapılan analiz sonuçlarına göre iş güvenliği ölçeğine ait 27 sorunun ve beş alt faktörüne ilişkin Cronbach alpha (α) katsayıları aşağıdaki tabloda verilmektedir. Tablodan görüleceği üzere tüm değişkenlere ait α katsayıları 0,70 den büyüktür.

Tablo 1. Cronbach alpha (α) katsayıları

	Soru Sayısı	Cronbach alpha katsayısı
İş güvenliği	27	0,882
Güvenli davranış için bireysel motivasyon	8	0,872

Olumlu güvenlik uygulamaları	6	0,783
Risk gerekçesi	4	0,752
Kadercilik	5	0,701
İyimserlik	4	0,726

Çalışmada elde edilen demografik özelliklere ilişkin ayrıntılı veriler Tablo 2'de görülmektedir.

Tablo 2. Demografik özelliklere ilişkin veriler

Değişken			Değişken					
	Adet	%		Adet	%			
Sektör	Mobilya	53	23	Eğitim	İlkokul	26	11	
	Levha	175	77		Ortaokul	50	22	
Cinsiyet	Erkek	210	92		Lise	98	43	
	Kadın	18	7,9		Ön lisans	24	11	
Medeni hal	Evlü	161	71		Üniversite	27	12	
	Bekâr	67	29		Yüksek Lisans	3	1,3	
Yaş	21-25 yaş	62	27		Toplam iş tecrübesi	1-5 yıl	83	36
	26-35 yaş	131	58			6-10 yıl	75	33
	36-45 yaş	24	11			11-15 yıl	36	16
	45 yaş üzeri	11	4,8			16-20 yıl	16	7
Gelir	1000 TL altı	66	29	20 yıl üstü		18	7,9	
	1000-1500 TL	87	38	Mevcut işletmedeki iş tecrübesi		1-5 yıl	162	71
	1500-2000 TL	44	19		6-10 yıl	43	19	
	2000 TL üstü	31	14		11-15 yıl	20	8,8	
Kadro	İşçi	168	74		İş güvenliği eğitimi alma	15 yıl üstü	3	1,3
	Teknisyen	27	12	Evet		211	93	
	Uzman	15	6,6	İş güvenliği konusunda yeterli donanıma sahip olma	Hayır	17	7,5	
	Mühendis	18	7,9		Evet	124	54	
Aldığı iş güvenliği eğitiminden memnuniyet	Evet	148	65		Hayır	27	12	
	Hayır	23	10	Kismen	77	34		
	Kismen	57	25					

Tablo 2 incelendiğinde ankete katılan çalışanların yaklaşık %77'si levha sektöründe, %92'si erkek, %71'i evli, %57,5'i 26-35 yaş grubunda, %43'ü lise mezunu, %69'u 1-10 yıl arası toplam iş tecrübesine ve %71'i 1-5 yıl arası mevcut çalıştıkları işletmede ve %74'ü işçi olarak çalışmaktadır. Ayrıca %92'si iş güvenliği eğitimi aldıklarını, %65'i aldıkları iş güvenliği eğitiminden memnun olduğunu ve %54'ü kendisini iş güvenliği konusunda yeterli donanıma sahip olarak ifade etmişlerdir.

Çalışmada kullanılan iş güvenliği ölçeği beşli likert tipi anket yöntemi kullanılarak uygulanmış olup 1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kısmen katılıyorum, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen katılıyorum şeklinde ifade edilmektedir. Ölçeğe ilişkin yargılar Tablo 3'de görülmektedir.

Tablo 3. İş güvenliği ölçeği

Yöneticimin güvenli davranışım için beni ödüllendirmesi daha güvenli çalışmama yardımcı olur.	Faktör 1
Güvenlik prosedürlerinin daha gerçekçi olması daha güvenli çalışmama yardımcı olur.	Faktör 2
Yönetimin tavsiyelerimi dinlemesi daha güvenli çalışmama yardımcı olur.	Faktör 3
Sık güvenlik eğitimi almamız daha güvenli çalışmama yardımcı olur.	Faktör 4
Gerekli ekipmanın daha sık temin edilmesi daha güvenli çalışmama yardımcı olur.	Faktör 5
Yönetimin daha çok işyeri güvenlik kontrolleri yapması daha güvenli çalışmama yardımcı olur.	Faktör 6
İş arkadaşlarımla güvenli davranışı desteklemesi daha güvenli çalışmama yardımcı olur.	Faktör 7
Güvenli davranışım için ödüllendirilmem (fazla ücret) daha güvenli çalışmama yardımcı olur.	Faktör 8
Yönetimimiz yeterli güvenlik ekipmanı sağlıyor.	Faktör 9
Yönetimimiz hatasız olduğundan emin olmak için ekipmanları kontrol eder.	Faktör 10
İş yerimde hatasız olduğumdan emin olmak için ekipmanları kontrol ederim.	Faktör 11
İş yerimdeki yönetim çalışanlarının güvenliğiyle, kârla ilgilendiği kadar ilgilenmeli.	Faktör 12
İş yerimdeki herkes güvenli bir biçimde çalışır.	Faktör 13
İş yerimdeki tüm güvenlik kuralları ve prosedürleri gerçekten işe yarıyor.	Faktör 14
Ben güvenli olmayan bir şekilde çalışıyorsam bu iyi bir eğitim görmediğim içindir.	Faktör 15
Ben güvenli olmayan bir şekilde çalışıyorsam bu neyi yanlış yaptığımı bilmediğim içindir.	Faktör 16
Ben güvenli olmayan bir şekilde çalışıyorsam bu çalışmayı hemen tamamlamam gerektiği içindir.	Faktör 17
Ben güvenli olmayan bir şekilde çalışıyorsam bu doğru ekipman temin edilmediği veya çalışmıyor olduğu içindir.	Faktör 18
Güvenlik biz meşgul olana kadar geçerlidir sonra başka şeyler öncelik alır.	Faktör 19
Eğer sürekli güvenlik hakkında endişelenirsem işimi yapamam.	Faktör 20
İşimde risk almaktan kaçamam.	Faktör 21
Kazalar ben her ne yaparsam yapayım olur.	Faktör 22
İş yerimdeki güvenliği arttırmak için hiçbir şey yapamam.	Faktör 23
Dikkatli biri olduğum için kaza yapma olasılığım düşük.	Faktör 24
Tüm kazalar önlenmez, bazı insanlar yalnızca şanssızdırlar.	Faktör 25
Güvenlik prosedürüne uyan insanlar her zaman güvende olacaktır.	Faktör 26
İşimin normal sürecinde, hiçbir tehlikeli durumla karşılaşmam.	Faktör 27

İş güvenliği ölçeğinin beş alt faktörüne ilişkin her bir yargının dağılımı, ortalama ve standart sapmaları aşağıdaki Tablo 4'ten Tablo 8'e kadar ayrıntılı olarak görülmektedir.

Tablo 4. Güvenli davranış için bireysel motivasyon alt faktörü

F	1		2		3		4		5		Ort.	Std. Sapma
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		
F	1	6	1	5	4	1	7	3	88	3	3,92	1,131
F	9	4	1	4	4	1	9	4	73	3	3,92	1,019
F	5	2	7	3	4	1	8	3	92	4	4,10	0,944
F	9	4	1	4	5	2	8	3	73	3	3,88	1,034
F	6	3	9	4	3	1	7	3	10	4	4,15	0,988
F	8	4	1	5	3	1	9	4	80	3	3,97	1,017
F	4	2	7	3	3	1	9	4	82	3	4,07	0,896
F	1	6	1	6	4	1	6	2	98	4	3,94	1,186

F: Faktör Ort.: Ortalama

Tablo 5. Olumlu güvenlik uygulamaları alt faktörü

F	1		2		3		4		5		Ort.	Std. Sapma
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		
F9	1	6	1	4	5	2	7	3	8	3	3,87	1,13
F1	1	6	1	6	7	3	7	3	4	2	3,58	1,08
F1	4	2	8	4	4	2	9	4	7	3	4,02	0,91
F1	5	2	6	3	3	1	8	3	9	4	4,17	0,92
F1	1	6	1	8	7	3	7	3	4	2	3,54	1,1
F1	1	4	1	8	6	2	9	4	4	1	3,60	1

Tablo 6. Risk gerekçesi alt faktörü

F	1		2		3		4		5		Ort.	Std. Sapma
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		
F15	27	12	27	12	59	26	65	29	50	22	3,368	1,275
F16	22	10	23	10	57	25	76	33	50	22	3,478	1,214
F17	20	9	20	9	63	28	73	32	52	23	3,513	1,189
F18	31	14	25	11	44	19	75	33	53	23	3,412	1,322

Tablo 7. Kadercilik alt faktörü

F	1		2		3		4		5		Ort.	Std. Sapma
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		
F19	31	14	28	12	66	29	55	24	48	21	3,267	1,298
F20	14	6	16	7	58	25	72	32	68	30	3,719	1,145
F21	21	9	43	19	61	27	71	31	32	14	3,219	1,178
F22	52	23	32	14	59	26	48	21	37	16	2,938	1,384
F23	61	27	49	22	41	18	47	21	30	13	2,719	1,395

Tablo 8. İyimserlik alt faktörü

F	1		2		3		4		5		Ort.	Std. Sapma
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		
F24	17	8	30	13	51	22	77	34	53	23	3,521	1,196
F25	46	20	34	15	49	22	52	23	47	21	3,087	1,417
F26	15	7	19	8	48	21	83	36	63	28	3,701	1,152
F27	38	17	39	17	54	24	57	25	40	18	3,096	1,337

İş güvenliği alt faktörlerinin sektörel bakımdan aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği bağımsız iki örnek t-testi ile analiz edilmiş olup sonuçlar Tablo 9’da verilmektedir. Tablo incelendiğinde risk gerekçesi, kadercilik ve iyimserlik alt faktörleri sektörel bakımdan istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p < 0,05$). Mobilya sektöründe çalışanların verdikleri cevaplarının ortalamaları levha sektöründe çalışanların verdikleri cevaplardan daha yüksek bir seviyededir.

Tablo 9. İş güvenliği alt faktörlerinin sektörel bakımdan bağımsız iki örnek t-testi sonuçları

İş Güvenliği Alt Faktörleri	Sektör	Adet	Ort.	Std. Sapma	F	P
Güvenli davranış için bireysel motivasyon	Mobilya	53	3,906	0,927	8,362	0,371
	Levha	175	4,03	0,686		
Olumlu güvenlik uygulamaları	Mobilya	53	3,839	0,931	15,833	0,681
	Levha	175	3,783	0,633		
Risk gerekçesi	Mobilya	53	3,896	0,986	0,582	0
	Levha	175	3,305	0,893		
Kadercilik	Mobilya	53	3,777	0,77	0,051	0
	Levha	175	2,989	0,806		
İyimserlik	Mobilya	53	3,858	1,026	1,556	0
	Levha	175	3,198	0,87		

İş güvenliği alt faktörlerinin cinsiyet bakımından aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği bağımsız iki örnek t-testi ile analiz edilmiş olup sonuçlar Tablo 10’da verilmektedir.

Tablo 10: İş güvenliği alt faktörlerinin cinsiyet bakımından bağımsız iki örnek t-testi sonuçları

İş Güvenliği Alt Faktörleri	Cinsiyet	Adet	Ort.	Std. Sapma	F	P
Güvenli davranış için bireysel motivasyon	Erkek	210	3,997	0,751	0,016	0,775
	Kadın	18	4,050	0,732		
Olumlu güvenlik uygulamaları	Erkek	210	3,785	0,706	0,454	0,421
	Kadın	18	3,926	0,784		
Risk gerekçesi	Erkek	210	3,427	0,926	1,665	0,397
	Kadın	18	3,625	1,182		
Kadercilik	Erkek	210	3,162	0,86	0,052	0,554
	Kadın	18	3,288	0,913		
İyimserlik	Erkek	210	3,339	0,947	0,139	0,492
	Kadın	18	3,500	0,973		

Tablo incelendiğinde hiçbir alt faktörün cinsiyet bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p > 0,05$). Cinsiyet bakımından verilen cevapların ortalamaları birbirine yakın çıkmıştır.

İş güvenliği alt faktörlerinin medeni hal bakımından aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği bağımsız iki örnek t-testi ile analiz edilmiş olup sonuçlar Tablo 11’de verilmektedir.

Tablo 11. İş güvenliği alt faktörlerinin medeni hal bakımından bağımsız iki örnek t-testi sonuçları

İş Güvenliği Alt Faktörleri	Medeni hal	Adet	Ortalama	Standart Sapma	F	P
Güvenli davranış için bireysel motivasyon	Evli	161	3,969	0,782	0,92	0,31
	Bekâr	67	4,08	0,659		
Olumlu güvenlik uygulamaları	Evli	161	3,799	0,703	1,12	0,92
	Bekâr	67	3,788	0,737		
Risk gerekçesi	Evli	161	3,439	0,973	0,75	0,93
	Bekâr	67	3,451	0,888		
Kadercilik	Evli	161	3,171	0,888	1,25	0,97
	Bekâr	67	3,176	0,806		
İyimserlik	Evli	161	3,372	0,938	0,02	0,61
	Bekâr	67	3,302	0,978		

Tablo incelendiğinde herhangi bir alt faktörün medeni hal bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p > 0,05$). Medeni hal bakımından ortaya çıkan ortalamalar birbirine çok yakın çıkmıştır.

İş güvenliği alt faktörlerinin iş güvenliği eğitimi alma durumları bakımından aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği bağımsız iki örnek t-testi ile analiz edilmiş olup sonuçlar Tablo 12’de verilmektedir.

Tablo 12. İş güvenliği alt faktörlerinin iş güvenliği eğitimi alma durumları bakımından bağımsız iki örnek t-testi sonuçları

İş Güvenliği Alt Faktörleri	İş güvenliği eğitimi alma	Adet	Ortalama	Standart Sapma	F	P
Güvenli davranış için bireysel motivasyon	Evet	211	4,005	0,746	0,728	0,798
	Hayır	17	3,957	0,801		
Olumlu güvenlik uygulamaları	Evet	211	3,807	0,688	4,941	0,539
	Hayır	17	3,656	0,972		
Risk gerekçesi	Evet	211	3,423	0,945	0,073	0,262
	Hayır	17	3,691	0,962		
Kadercilik	Evet	211	3,142	0,856	0,124	0,059
	Hayır	17	3,552	0,884		
İyimserlik	Evet	211	3,338	0,929	1,45	0,463
	Hayır	17	3,514	1,184		

Tablo incelendiğinde herhangi bir alt faktörün iş güvenliği eğitimi alma durumları bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0,05$). İş güvenliği eğitimi alma durumları bakımından ortaya çıkan ortalamalar, risk gerekçesi ve kadercilik hariç birbirine yakın bulunmuştur.

İş güvenliği alt faktörlerinin yaş bakımından aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği basit varyans analizi ile incelenmiş olup sonuçlar Tablo 13’de verilmektedir.

Tablo 13. İş güvenliği alt faktörlerinin yaş bakımından basit varyans analizi sonuçları

İş Güvenliği Alt Faktörleri	Yaş	Adet	Ortalama	Standart Sapma	F	P
Güvenli davranış için bireysel motivasyon	21-25 yaş	62	4,018	0,702	0,96	0,413
	26-35 yaş	131	4,002	0,734		
	36-45 yaş	24	4,116	0,671		
	45 yaş üzeri	11	3,66	1,229		
Olumlu güvenlik uygulamaları	21-25 yaş	62	3,669	0,695	1,802	0,148
	26-35 yaş	131	3,846	0,657		
	36-45 yaş	24	3,965	0,692		
	45 yaş üzeri	11	3,544	1,251		
Risk gerekçesi	21-25 yaş	62	3,483	0,858	2,219	0,087

Kadercilik	26-35 yaş	131	3,343	0,981	2,682	0,052
	36-45 yaş	24	3,875	0,737		
	45 yaş üzeri	11	3,454	1,233		
	21-25 yaş	62	3,148	0,819		
İyimserlik	26-35 yaş	131	3,085	0,866	2,095	0,102
	36-45 yaş	24	3,566	0,779		
	45 yaş üzeri	11	3,49	1,04		
	21-25 yaş	62	3,165	0,939		

Basit varyans analizi sonuçları incelendiğinde iş güvenliği alt faktörlerinden hiçbirinin yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0,05$).

İş güvenliği alt faktörlerinin gelir bakımından aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği basit varyans analizi ile incelenmiş olup sonuçlar Tablo 14’de verilmektedir.

Tablo 14. İş güvenliği alt faktörlerinin gelir bakımından basit varyans analizi sonuçları

İş Güvenliği Alt Faktörleri	Gelir	Adet	Ort.	Std. Sapma	F	P
Güvenli davranış için bireysel motivasyon	1000 TL altı	66	3,764	0,991	3,45	0,02
	1000-1500 TL	87	4,11	0,596		
	1500-2000 TL	44	4,143	0,48		
	2000 TL üstü	31	4,002	0,758		
Olumlu güvenlik uygulamaları	1000 TL altı	66	3,651	0,921	2,38	0,07
	1000-1500 TL	87	3,762	0,626		
	1500-2000 TL	44	3,954	0,502		
	2000 TL üstü	31	3,974	0,625		
Risk gerekçesi	1000 TL altı	66	3,492	1,141	0,13	0,94
	1000-1500 TL	87	3,419	0,867		
	1500-2000 TL	44	3,46	0,852		
	2000 TL üstü	31	3,379	0,87		
Kadercilik	1000 TL altı	66	3,351	0,899	4,06	0,01
	1000-1500 TL	87	3,273	0,8		
	1500-2000 TL	44	2,868	0,828		
	2000 TL üstü	31	2,941	0,881		
İyimserlik	1000 TL altı	66	3,481	0,999	0,58	0,63
	1000-1500 TL	87	3,304	0,927		
	1500-2000 TL	44	3,306	0,908		
	2000 TL üstü	31	3,274	0,973		

Basit varyans analizi sonuçları incelendiğinde iş güvenliği alt faktörlerinden güvenli davranış için bireysel motivasyon ve kadercilik, gelir seviyeleri

bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p < 0,05$).

Bu farklılıkları sırasıyla Duncan testi ile analiz ettiğimizde ilk alt ölçekte 1000 TL altında ücret alanlar ile 2000 TL üzerinde ücret alanlar bir grupta yer alırken aynı zamanda 2000 TL üzerinde ücret alanlar ile 1000-1500 TL ücret alanlar ve 1500-2000 TL ücret alanlar bir grupta yer almaktadır. Yani 2000 TL üzerinde ücret alanlar her iki grupta da ortaktır. Kadercilik alt ölçeğinde üç grup oluşurken 1500-2000 TL ücret alanlar 1000 TL altında ücret alanlardan kesin olarak daha düşük ortalamaya sahiptir. 2000 TL üstünde ücret alanlar hem 1500-2000 TL ücret alanlarla birinci grupta hem de ikinci gruptaki 1000-1500 TL ücret alanlarla, 1000-1500 TL ücret alanlar aynı zamanda 1000 TL altında ücret alanlarla üçüncü grupta yer almaktadır.

İş güvenliği alt faktörlerinin kadro bakımından aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği basit varyans analizi ile incelenmiş olup sonuçlar Tablo 15'de verilmektedir.

Tablo 15. İş güvenliği alt faktörlerinin kadro bakımından basit varyans analizi sonuçları

İş Güvenliği Alt Faktörleri	Kadro	Adet	Ort.	Std. Sapma	F	P
Güvenli davranış için bireysel motivasyon	İşçi	168	3,969	0,781	0,55	0,65
	Teknisyen	27	4,131	0,656		
	Uzman	15	4,144	0,604		
	Mühendis	18	3,988	0,685		
Olumlu güvenlik uygulamaları	İşçi	168	3,755	0,757	1,11	0,34
	Teknisyen	27	3,993	0,457		
	Uzman	15	3,945	0,667		
	Mühendis	18	3,751	0,586		
Risk gerekçesi	İşçi	168	3,383	0,987	3,52	0,02
	Teknisyen	27	3,703	0,756		
	Uzman	15	4,016	0,722		
	Mühendis	18	3,125	0,753		
Kadercilik	İşçi	168	3,207	0,863	4,16	0,01
	Teknisyen	27	3,014	0,788		
	Uzman	15	3,666	1,032		
	Mühendis	18	2,677	0,523		
İyimserlik	İşçi	168	3,357	0,93	2,34	0,07
	Teknisyen	27	3,472	0,894		
	Uzman	15	3,666	1,112		
	Mühendis	18	2,861	0,947		

Basit varyans analizi sonuçları incelendiğinde iş güvenliği alt faktörlerinden risk gerekçesi ve kadercilik, kadro durumları bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p < 0,05$). Bu farklılıkları Duncan testi ile analiz ettiğimizde risk gerekçesi alt ölçeğinde üç grup oluşurken mühendisler uzmanlardan kesin olarak daha düşük ortalamaya sahiptir. İşçiler hem mühendislerle birinci grupta hem de ikinci gruptaki teknisyenlerle,

teknisyenler aynı zamanda uzmanlarla üçüncü grupta yer almaktadır. Kadercilik alt ölçeğinde de aynı şekilde bir gruplama oluşurken sadece işçiler teknisyenlerden daha yüksek ortalamaya sahiptir.

İş güvenliği alt faktörlerinin mevcut işletmedeki iş tecrübesi bakımından aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği basit varyans analizi ile incelenmiş olup sonuçlar Tablo 16'da verilmektedir.

Tablo 16. İş güvenliği alt faktörlerinin mevcut işletmedeki iş tecrübesi bakımından basit varyans analizi sonuçları

İş Güvenliği Alt Faktörleri	Mevcut işletmedeki iş tecrübesi	Adet	Ort.	Std. Sapma	F	P
Güvenli davranış için bireysel motivasyon	1-5 yıl	162	3,992	0,726	0,161	0,922
	6-10 yıl	43	3,984	0,856		
	11-15 yıl	20	4,101	0,728		
	15 yıl üstü	3	4,126	0,758		
Olumlu güvenlik uygulamaları	1-5 yıl	162	3,77	0,658	0,257	0,856
	6-10 yıl	43	3,849	0,837		
	11-15 yıl	20	3,867	0,848		
	15 yıl üstü	3	3,946	0,945		
Risk gerekçesi	1-5 yıl	162	3,371	0,914	1,282	0,281
	6-10 yıl	43	3,558	1,008		
	11-15 yıl	20	3,762	1,059		
	15 yıl üstü	3	3,5	0,901		
Kadercilik	1-5 yıl	162	3,114	0,829	3,513	0,016
	6-10 yıl	43	3,13	0,913		
	11-15 yıl	20	3,76	0,755		
	15 yıl üstü	3	3	1,587		
İyimserlik	1-5 yıl	162	3,285	0,875	4,04	0,008
	6-10 yıl	43	3,261	1,153		
	11-15 yıl	20	4,012	0,792		
	15 yıl üstü	3	3,833	1,127		

Basit varyans analizi sonuçları incelendiğinde iş güvenliği alt faktörlerinden kadercilik ve iyimserlik, mevcut işletmedeki iş tecrübesi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p < 0,05$).

Bu farklılıkları Duncan testi ile analiz ettiğimizde kadercilik alt ölçeğinde iki grup oluşurken 11-15 yıl arası çalışanlar diğerlerinden daha yüksek bir ortalamayla farklı bir grupta yer almaktadır. İyimserlik alt ölçeğinde ise 11-15 yıl arası çalışanlar yine daha yüksek ortalamayla farklı bir grupta yer alırken 15 yıl üstü çalışanlar her iki grupta da yer almaktadır.

İş güvenliği alt faktörlerinin toplam iş tecrübesi bakımından aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği basit varyans analizi ile incelenmiş olup sonuçlar Tablo 17'de verilmektedir.

Tablo 17. İş güvenliği alt faktörlerinin toplam iş tecrübesi bakımından basit varyans analizi sonuçları

İş Güvenliği Alt Faktörleri	Toplam iş tecrübesi	Adet	Ort.	Std. Sapma	F	P
Güvenli davranış için bireysel motivasyon	1-5 yıl	83	3,941	0,807	1,569	0,184
	6-10 yıl	75	4,025	0,689		
	11-15 yıl	36	4,05	0,577		
	16-20 yıl	16	4,36	0,64		
	20 yıl üstü	18	3,765	1,01		
Olumlu güvenlik uygulamaları	1-5 yıl	83	3,749	0,767	0,998	0,409
	6-10 yıl	75	3,766	0,619		
	11-15 yıl	36	3,875	0,535		
	16-20 yıl	16	4,094	0,799		
Risk gerekçesi	1-5 yıl	83	3,361	0,969	2,874	0,024
	6-10 yıl	75	3,356	0,939		
	11-15 yıl	36	3,416	0,874		
	16-20 yıl	16	4,171	0,756		
	20 yıl üstü	18	3,583	0,973		
Kadercilik	1-5 yıl	83	3,096	0,889	0,924	0,451
	6-10 yıl	75	3,176	0,831		
	11-15 yıl	36	3,111	0,799		
	16-20 yıl	16	3,475	0,926		
	20 yıl üstü	18	3,366	0,948		
İyimserlik	1-5 yıl	83	3,268	0,873	1,547	0,19
	6-10 yıl	75	3,273	0,979		
	11-15 yıl	36	3,368	0,997		
	16-20 yıl	16	3,687	1,006		
	20 yıl üstü	18	3,736	0,945		

Basit varyans analizi sonuçları incelendiğinde iş güvenliği alt faktörlerinden sadece risk gerekçesi toplam iş tecrübesi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p < 0,05$).

Bu farklılığı Duncan testi ile analiz ettiğimizde risk gerekçesi alt ölçeğinde iki grup oluşurken 16-20 yıl arası çalışanlar diğerlerinden daha yüksek bir ortalamayla farklı bir grupta yer almaktadır.

İş güvenliği alt faktörlerinin eğitim bakımından aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği basit varyans analizi ile incelenmiş olup sonuçlar Tablo 18'de verilmektedir.

Tablo 18. İş güvenliği alt faktörlerinin eğitim bakımından basit varyans analizi sonuçları

İş Güvenliği Alt Faktörleri	Eğitim	Adet	Ort.	Std. Sapma	F	P
Güvenli davranış için bireysel motivasyon	İlkokul	26	3,779	1,11	0,673	0,645
	Ortaokul	50	3,964	0,865		
	Lise	98	4,045	0,605		
	Ön lisans	24	4,08	0,679		
	Üniversite	27	4,03	0,627		
	Yüksek Lisans	3	4,253	0,877		
Olumlu güvenlik uygulamaları	İlkokul	26	3,781	1,093	0,092	0,994
	Ortaokul	50	3,806	0,745		
	Lise	98	3,795	0,62		
	Ön lisans	24	3,853	0,624		
	Üniversite	27	3,729	0,636		
	Yüksek Lisans	3	3,89	0,671		
Risk gerekçesi	İlkokul	26	3,846	1,2	1,895	0,096
	Ortaokul	50	3,58	0,916		
	Lise	98	3,375	0,85		
	Ön lisans	24	3,364	1,063		
	Üniversite	27	3,148	0,92		
	Yüksek Lisans	3	3,166	0,144		
Kadercilik	İlkokul	26	3,361	1,022	1,51	0,188
	Ortaokul	50	3,36	0,89		
	Lise	98	3,11	0,746		
	Ön lisans	24	3,158	1,054		
	Üniversite	27	2,955	0,838		
	Yüksek Lisans	3	2,533	0,642		
İyimserlik	İlkokul	26	3,509	0,978	1,554	0,174
	Ortaokul	50	3,555	0,912		
	Lise	98	3,255	0,92		
	Ön lisans	24	3,52	0,997		
	Üniversite	27	3,064	1,001		
	Yüksek Lisans	3	3	0,866		

Basit varyans analizi sonuçları incelendiğinde iş güvenliği alt faktörlerinin hiçbiri eğitim bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p > 0,05$).

İş güvenliği alt faktörlerinin aldığı iş güvenliği eğitiminden memnuniyeti bakımından aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği basit varyans analizi ile incelenmiş olup sonuçlar Tablo 19'da verilmektedir.

Tablo 19. İş güvenliği alt faktörlerinin aldığı iş güvenliği eğitiminden memnuniyeti bakımından basit varyans analizi sonuçları

İş Güvenliği Alt Faktörleri	Aldığı iş güvenliği eğitiminden memnuniyet	Adet	Ort.	Std. Sapma	F	P
Güvenli davranış için bireysel motivasyon	Evet	148	4,014	0,781	0,785	0,457
	Hayır	23	4,137	0,73		
	Kısmen	57	3,914	0,666		
Olumlu güvenlik uygulamaları	Evet	148	3,868	0,681	2,556	0,08
	Hayır	23	3,768	0,86		
	Kısmen	57	3,62	0,706		
Risk gerekçesi	Evet	148	3,422	0,969	4,484	0,012
	Hayır	23	3,967	0,853		
	Kısmen	57	3,285	0,864		
Kadercilik	Evet	148	3,151	0,849	3,153	0,045
	Hayır	23	3,582	1,005		
	Kısmen	57	3,063	0,806		
İyimserlik	Evet	148	3,327	0,949	0,369	0,692
	Hayır	23	3,51	1,239		
	Kısmen	57	3,35	0,816		

Basit varyans analizi sonuçları incelendiğinde iş güvenliği alt faktörlerinden risk gerekçesi ve kadercilik, aldığı iş güvenliği eğitiminden memnuniyetleri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p < 0,05$).

Bu farklılığı Duncan testi ile analiz ettiğimizde her iki alt ölçeğinde iki gruptan oluştuğunu ve memnun değilim diyenlerin ortalamasının diğerlerinden daha yüksek olarak farklı bir grupta yer aldığı görülmektedir.

İş güvenliği alt faktörlerinin iş güvenliği konusunda yeterli donanıma sahip olma değişkeni bakımından aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği basit varyans analizi ile incelenmiş olup sonuçlar Tablo 20’de verilmektedir.

Tablo 20. İş güvenliği alt faktörlerinin iş güvenliği konusunda yeterli donanıma sahip olma değişkeni bakımından basit varyans analizi sonuçları

İş Güvenliği Alt Faktörleri	İş güvenliği konusunda yeterli donanıma sahip olma	Adet	Ort.	Std. Sapma	F	P
Güvenli davranış için bireysel motivasyon	Evet	124	3,996	0,783	0,240	0,787
	Hayır	27	4,094	0,775		
	Kısmen	77	3,979	0,688		
Olumlu güvenlik uygulamaları	Evet	124	3,840	0,688	1,420	0,244
	Hayır	27	3,902	0,902		
	Kısmen	77	3,688	0,671		
	Evet	124	3,391	0,975	3,182	0,043

Risk gerekçesi	Hayır	27	3,870	0,972		
	Kısmen	77	3,377	0,863		
Kadercilik	Evet	124	3,136	0,890	4,082	0,018
	Hayır	27	3,607	0,911		
	Kısmen	77	3,081	0,764		
İyimserlik	Evet	124	3,377	0,957	2,149	0,119
	Hayır	27	3,639	1,052		
	Kısmen	77	3,211	0,882		

Basit varyans analizi sonuçları incelendiğinde iş güvenliği alt faktörlerinden risk gerekçesi ve kadercilik, iş güvenliği konusunda yeterli donanıma sahip olma değişkeni bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p < 0,05$).

Bu farklılığı Duncan testi ile analiz ettiğimizde her iki alt ölçeğinde iki gruptan oluştuğunu ve hayır diyenlerin ortalamasının diğerlerinden daha yüksek olarak farklı bir grupta yer aldığı görülmektedir.

4. Sonuçlar ve Öneriler

Yapılan bu çalışmada Akdeniz bölgesi orman ürünleri sanayi işletmelerinde çalışanların iş güvenliği algısı ve beş alt ölçeğinin ele alınan çeşitli demografik değişkenler bakımından nasıl farklılaştığı tespit edilmiştir.

Sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde çalışanlar tarafından iş güvenliği ölçeğine verilen cevapların genel ortalaması 3.55 olarak katılıyorum yanıtına yakın olarak tespit edilmiştir. Alt ölçekler bakımından incelendiğinde ise ortalamalar sırasıyla güvenli davranış için bireysel motivasyon alt ölçeği 4, olumlu güvenlik uygulamaları alt ölçeği 3.79, risk gerekçesi alt ölçeği 3.44, iyimserlik alt ölçeği 3.35 ve kadercilik alt ölçeği 3.17 olarak bulunmuştur.

Sonuçlar genel olarak demografik değişkenler bakımından ele alındığında en yüksek olanlar mobilya sektöründe çalışanların ortalaması 3.85, kadınların ortalaması 3.68, bekâr olanların ortalaması 3.56, iş güvenliği eğitimi almayanların ortalaması 3.68, 36-45 yaş grubunda bulunanların ortalaması 3.84, ilkökul mezunu çalışanların ortalaması 3.66, toplam 16-20 yıl arası çalışanların ortalaması 3.96, mevcut işyerinde 11-15 yıl arası çalışanların ortalaması 3.90, 1000-1500 TL geliri olanların ortalaması 3.57, uzmanların ortalaması 3.89, iş güvenliği konusunda yeterli donanıma sahip olmadığını düşünenlerin ortalaması 3.82, aldığı iş güvenliği eğitiminden memnun olmayanların ortalaması 3.79 olarak ortaya çıkmaktadır.

Eğitim seviyesi ve kadro derecesi arttıkça risk gerekçesi, kadercilik ve iyimserlik alt ölçeğine katılım oranı düşmekte diğer alt ölçeklerde ise genellikle yükselmektedir.

Her bir yargı faktörü tek tek incelendiğinde en fazla katılım 4.17 ortalama ile ben güvenli olmayan bir şekilde çalışıyorsam bu çalışmayı hemen tamamlamam gerektiği içindir yargısına ikinci olarak 4.15 ortalama ile gerekli ekipmanın daha sık temin edilmesi daha güvenli çalışmama yardımcı olur yargısına ve üçüncü olarak 4.10 ortalama ile yönetimin tavsiyelerimi dinlemesi daha güvenli çalışmama yardımcı olur yargı faktörleridir.

Her bir yargı faktörü tek tek incelendiğinde en az katılım 2.72 ortalama ile iş yerimdeki güvenliği arttırmak için hiçbir şey yapamam yargısına ikinci olarak 2.94 ortalama ile kazalar ben her ne yaparsam yapayım olur yargısına ve üçüncü olarak 3.08 ortalama ile tüm kazalar önlenmez bazı insanlar yalnızca şanssızdırlar yargısına olmuştur.

5. Çıkar Çatışması / Conflict of Interest

Yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

No conflict of interest was declared by the authors.

6. Kaynaklar

- DEMİRCİOĞLU, M. ve CENTEL, T. İş Hukuku, Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 2002.
- SELCAN, T. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği, Kazancı Hukuk Yayınları Yayın No: 403, İstanbul, 1985.
- USLU, V. İşletmelerde İş Güvenliği Performansı ve İş Güvenliği Kültürü Algılamaları Arasındaki İlişki: Eskişehir İli Metal Sektöründe Bir Araştırma, (Yüksek Lisans Tezi), Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir, 2014.
- ILO, (Çevrimiçi)
<http://www.ilo.org/global/topics/safety-and-health-at-work/lang--en/index.htm>, 11 Kasım 2013.
- URL-1. www.internethaber.com/turkiyenin-utandiran-avrupa-birinciligi-327717h.htm, 19 Kasım 2013.
- TÜİK, İş Kazaları ve İşe Bağlı Sağlık Problemleri Araştırma Sonuçları, 2013.
- TÜREN, U., GÖKMEN, Y., TOKMAK, İ. ve BEKMEZCİ, M. (2014). Güvenlik İklimi Ölçeğinin Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması, Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 19(4), 171-190.
- CAMKURT, M.Z. (2013). Çalışanların Kişisel Özelliklerinin İş Kazalarının Meydana Gelmesi Üzerindeki Etkisi, TUHİS, İş Hukuku ve İktisat Dergisi, 24(6), 70-101.
- WIEGMANN, D. A., ZHANG, H., VON THADEN, T., SHARMA, G. ve MITCHELL, A. (2002) "A Synthesis of Safety Culture and Safety Climate Research", Technical Report ARL-02-3/FAA-02-2, Aviation Research Lab Institute of Aviation.

WILLIAMSON, A.M., FEYER, A.M., CAIRNS, D. and BIANCOTTI, D. (1997). The Development of a Measure of Safety Climate: The Role of Safety Perceptions and Attitudes, Safety Science, 25(1-3), 15-27.

KALAYCI, Ş. SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri, Asil Yayın Dağıtım, 2009.